

اولو تانرینین آدیله

سارای

«شعر توپلوسو»

ح.دنیز

1381

اقبالیان ، حسین ، 1351 -
سارای / حسین اقبالیان -. تهران : زوفا، 1382 .
72 ص.
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا
1 . شعر ترکی -- شعر ترکی ایران -- قرن 14 . الف، عنوان .
2 س 7 الف PL/314
1382
کتابخانه ملی ایران
22 س 74 / الف
1382

SARAY

»Poema «

By

HOSSAIN EGHBALIAN

۲۰۰۳

AZERBAIJAN

سارای

دنیز (حسین اقبالیان)

سای : 1000

چاپ نوبه سی : 1382

یایم : زوفا

باسقی : 2003

شابک : 964-7229-11-9

ISBN: ۹۶۴-۷۲۲۹-۱۱-۹

انتشارات زوفا

بو کیتابین چاپ حاققی یالیز یازیچی نیندیر.

ايچىندە كىلر

بىرىنچى يادداشت: ايشىق پارتلايشى وسارانين دۇغومو

9 بىرگون	「
10 دۇغوم اىلى!	「
11 بىر كىشى نىن خاطىره سى.....	「
12 شافقلارين يوخوسو	「
13 بىر ده گل آيلا دانىشاق!.....	「
14 دركى لردە آدىمىزى ياز دىر دىلار	「
15 پايىز قۇخوسو	「
16 حايف	「
17 سلام!.....	■
18 بو گىجە آيىق اول!	■
19 بىزىم گونش!	「
20 يويوقلارين نفسىنى آنلامىش دىر بو قارقالار	「
21 آندى	「
22 كۇچ ناغىلى	「
23 مەن ايللىك بىر آدم!.....	「
24 دلى اينسانلار تانرى يوخوسوندا!.....	「
25 موشتولوق!.....	「

- 1- جي مکتوب..... 33 ۱
- 2- جي مکتوب..... 35 ۱
- 3- جو مکتوب..... 37 ۱
- 4- جو مکتوب..... 39 ۱
- 5- جي مکتوب..... 41 ۱
- 6- جي مکتوب..... 43 ۱
- 7- جي مکتوب..... 46 ۱
- 8- جي مکتوب..... 48 ۱
- 9- جو مکتوب..... 49 ۱
- 10- جو مکتوب..... 51 ۱
- 11- جي مکتوب..... 53 ۱
- 12- جي مکتوب..... 55 ۱
- 13- جو مکتوب..... 57 ۱
- 14- جو مکتوب..... 59 ۱
- 15- جي مکتوب..... 61 ۱
- 16- جي مکتوب..... 63 ۱
- 17- جي مکتوب..... 66 ۱
- 18- جي مکتوب..... 68 ۱

¹ - «سارا» سؤزو اونا گوره «ساراي» يازيلميشدير كي اونون ميتولوژيک آنلامی، تاریخي حادثه‌لر ايله بيرگه آتيلسين. آ.دنيوز

اۋن سۆز

گنج نسلىمىز اورەك سىزلارنى، يئنى بىر شيوەدە دىلە گتيرە يىتگى سىنى الدە ائىمكەدەدير. بو يئنى شيوە ايله يارانان سۆز بىرلشمەلرینه، اسكى و عادى تعريفلەر سىغىشان «شعر» آدى وئرمك اولماسادا، اولاردا اولان سس و سۆزلرین موسيقىسى، بو يارادىجى دويغولو اثرلىرى، چاغداش ادبىي مجموعهلریمیزه «يئنى شعر» آدى ايله داخيل ائىدیر. بو يئنى شعرلر ده، «دويغو» هر شئىدەن اۋستوندور. سۆزجوكلرین رىتم، آهنگى و داخىلى قافىهلىرى، ها بئله هر جورە استعارە، بنزەتمە، ايھام و بو كىمى بدىعى گۆزەللىك لردە، همين دويغودان قىدالانىر.

بو سۆز بىرلشمەلریندە، شىرىت، وئرىلن خىيال طرھى و اىماز پلانلاریندا قىبارىق شكىلدە گۆزە چارىپىر:

«چۇخداندى ايتىر مىشم سنى!

ايتكىن گىتمە:

بىرگون ائله گۆز آچارسان

گۆرەرسن كى نه ائلىن وار

نەدە يوردون

نەدە يووان...»

بو شعر توپلوسونون شاعىرى (دنىز) تاپدالانىمىش مىللى حقلىرىمىزدن مدافىعه بۇرجونو، ان اينجه دويغولار و سىزلارى، قارانقوشلار، بولبوللر، سارماشىقلار، قرنقىلر و ئىچكى قىزلارین دىللریندن سىزان سۆزلر واسىطه سىله ادا ائىمك اىستەيىر. ائلىمىزین باش داياعى نىن بوغازى قىرمىزى اوخ ايله اوخلاناندا، او ياز فانىسلار ايله چشمەلرین آغلايشىنا آخىر.

اینجه ایماژلار و خیال تصویرلری صاحیبی نین دوشونجه دنیزینه جومماق و اینجیلری الده ائتمک ایچون ، اوخوجو، اوئون کیمی هم دردلی، هم صبرلی اولمالی و همده خیال عالمینه جومما یتکیسینه یئیه لئمه لیدیر.

«یئنی شعر» آدلاندیردیغیم «خیاللار تصویر» ی گئدیشی، چاغداش شعریمیزه یئنی جیغیر آچماقدادیر. سؤز یوخ کی بو جیغیردا یوللانان اینجه دویغولو سؤز قهرمانلاریمیزین، انلریمیزین بویوک آمالی اوغروندا فداکار جاسینا یولا دوام انده جکلر. اوغورلار اولسون

دوقتور ح.م. صدیق

تهران - 1381

ايشىق پارتلايشى و سارانين دۇغومو

كۇچوب گىتتمك سىن اوزون ناغىلىندىر!

بو سىرىدا من يىلىردىم:

بىر اوزون يول!

بىر دە كۇرپو!

... بىر دە كۇرپه بىر اوشاق!

بیر گون....

بیر گون آباق توندو
اۋ اوزاق ایللرین خاطرە سیندە
گوز گولردە بیر جوت آلا گۆز گۆیردی!
بۇیوک بابا
آلما دردی!
شادلیق اولدو
قارانلیق گون قاجاق دوشدو
بۇیوک آنا!
دوداقلاری گوز گولردە گولومسەدی!
دئدیم: « یاشیل گونلریمیز یئنه گلدی
دورون ییزدە بازار گونو غریبلیکدن باش چیخاراق
گوجلو اولاق!
ساری کۆینگ قوشلاری دا قفسلردن چیخاراق ییز.»
یالنیز اونون گۆزلریندە
دوم – دورو سو سئلە دۇندو
اوگون هلە حیاتین ان گۆزل سئویملیسی
آغلامیشدی ...!

حیاتین اول گونو ...

دوغوم ايلي!

دونه نه كيمين

اينانميشديم

بوگون عاشيق اولدوم

بوگون سئوديكيم گؤز لر ين گونو!

صباحسيز ايناملارين چاتلاماسي!

كيم نه بيلير!

كىتابلاردا يازميشديلار، دوغوم گونو بللى دئييل!

گنجه لرى آختاريرام

بلكه بير مکتوب

بلكه بير يادداشت

بلكه بير چيراغ اوندان اولدو!

گرهك دنيز لر ين دالغاسيندا

سسيز - سمير سيز

ساكيت بير اولدوز اولموش اول!

سوئرا گلهم

گوله - گوله عاشيقلايام!

گوله - گوله من آغلايام!

گوله - گوله كىتابلارين اورتاسيندا

بير گون تاپام!

اودا اونون دوغوم ايلي!...

بیر کیشی نین خاطرەسی

بیزیم شنلیکده بیر کیشی وار
کی من اونو چوخ سؤیرم!
دئیر دیلر ایندییه دک، کیمسه اونون سؤینمه یین گۆرەنمه ییب!
هله یالنیز تاقچاسیندا
بیر دلی قوش
یوز ایلدیر کی اوننا باخیر!
دئیر دیلر:
اودا بیزیم ماھنی لارین اولچوسونده یاشاییب!
آدام کیمی، توپراقدان اولموش
آدام کیمی، توپراقدا بیتیش!

قچماق کیمی آياقلاریم آياق - يالین!
تيکانليقد!

دنیز له - چؤل اورتاسیندا!

دئدیم: دینمه!

باش چيخاریر، بیر بوغدا یئردن!

ياغیش ياغاچاق!

گوز گولر یوخو گوره جک

شاققلارین یوخوسون!

داراقلا - ساچ باریشاجاق!

آی بارچاسی سویا دوشوب!

انله بیل کی

ياغیشلا - ایسلانماق

رؤيالاردا

اؤپوشله - دوداق

سئودالانماق!..

بیرده گل آيلا دانيشاق!..

چيراغ کیمی بيزيم کوچهدن گنجدی
چتیر باشیندا
کولگه – کولگه دولاندیلار
قورخما سئوگیلیم!
بوردا یالنیز آیین اوزو توتولوبدور...

درگی لرده آدیمیزی یازدیردیلار

۱۴

هر کیمسه یه دئدی: عطش لندیم!

سو وئرمه دی

شک ائله دی!

هر کیمه ده دئدی:

سؤدیگینیز آداملاردان اوزاق اولون

گئجه لرین یوخوسونو سیندیردیلار!

ایندیسه گل!

بیزیم یالنیز آداملارین آدلارینی

بودرگی نین اورئاسیندا تتر یازدیراق!

بلکه گونلر

تتر-تتر قاجیب واراقلا نسین!

۱۴

پاییز قوْخوسو

پاییز گلدی!

پاییز کئجدی!

قیش باشلادی یاغمورلارین!

چارقادیندا بوز گتیردی

یا دا اوجا داغلاریندان

دوْندارمالار...

گئتمه میشدهن باغیریرام:

سندن اوزاق اولماق هله

چتینلیکدیر!...

یا دا آیین سیرداشیندا

گون آدینی قازدیرماق!..

اوجا - اوجا

دنیز لره آپارمیشدی

دئمیشدیلر بوگون، آداملا - حوا

جنتلری گزه جکلر!

یئمک یئیب

یاشاییشان بئزه جکلر!

خوشلاناجاق!

آی پارچاسی شکیلینی قازدیراجاق دنیز لرده

بلکه بوردان كنجن گمی

باتقین اولدو

بلکه سئل گلدی!

دالغاندی

کیمسه نه بیلیر، سارای

یوخولارین ان ماراقلی اولجوسوندن آياق توتدو.

۱۶

۱۶

• حایف ...

منیمده دایلم توتولور!
هردن آغاییرام
هردن گولورم
بئله دوشونورم
قانریم دا هردن آغایار
قانریم دا هردن گولر!
آخی گۆز لریمیزین به به یینده
گئدیش آباقلارینین ایزی!
گوز گودن باش چیخاران
ساجلارینا باخا - باخا
مین ایلیک قادینلارا اوخشاییر!
حایف اولسون!
یوخولاردا گۆردویوموز بومبالارین
سسینی ده آنلا سایدیق
قولاقلاریمیز انشیده یدی!

حایف اولسون!
 آتام سئون باهی لاری
 چاققالار یئدی!
 اوندان سوترا
 بیز دولاندیق بووش - بوئون!
 اوچماق داها بیر یوخویموش!
 قورخا - قورخا سینهلرده یایلمیشدیر!
 من بیر چوبان!
 او بیر نبی!
 سن بیر اولدوز!
 اونلار هله چاققاللارین یولداشلاری!
 والله بیزیم دونیامیزدا
 انتھاسیز بیر شی یوخدور!
 بوردا بوتون قویولارین اینتھاسی
 قوپ - قورودو!
 تمدونلار هیجانسیز!
 یاشاییشلار بیر دول - بوئال!
 قویما باش - باشا
 بیخیلارسان دئدیلم!
 ایندی نه بیلیم
 حایف اولسون کی من قورتولموشام!
 آدام کیمی مین ایلیک یوخودا!...
 یالنیز هله دووارلاردا یازانلاری...

گۆره سن هنج

آغاجلارين يوخوسوندا نهلر واردى!!

كىملر ياتيپ!!

كىملر اويناير!!

عشقه پناه گتيره نلر

ايكى ركعت آغلاسالار...!

باسقين اندن بو اولوم قوخوسونو

تام چشيدده گورموشدولر!

حاييف اولسون!

دونيا ائله اولوم - ايتيم!

دونيا بويو بيسز لر يئتيم!...

سلام!

منيم ائليمين قیزی!

«حيات گولدو»

سنسيز نيه بيز رۇيالار چيرپىنىق!?

قۇيما چاتلاسين!

آداملارین بوغازیدا چینی لرنک!

آغلاماقلا - قبرىستانلىق

چوخذاندی کی سؤكيدير لر!

يۇخلوغۇدا بالتالار دوشونر

آغاجلارین كۆكسوندن!

منيم تانريم!

بو گنجهدە آغلاياجاق

آی دۇشونده ياتان اولدوز!..

۲ بو گئجه آييق اول

بو گئجه آييق اول!
اولدوزلارين سؤنمه سینه باخيب گولمه!
فيكر ائيله كي
ياتانلاری اوياتماسا گونش
کيم آنلایار
قوشوداکی خسته قیزین گؤزلرینده گونش چيخيب؟
يا دا يئل آباران آرزيلاری سئوگی آليب؟
سارای جانی، من بئله ده بوئش – بوئشونا
دوشمه ميشم عشقین درین باتلاغينا!
ئيله ييم!
شاعیر گره ک شعر ياراتسين
سئوگی لرین يوخوسوندان.

ایسته بیر دیم او ماهنی نی بیر ده چالا
بیزیم آشیق!
آتوشگه دهن باش قالدیریب حضرت آدمه دئیهم:
«موشلولوق وئر
دونیا میزا سئوگیلی بیر قیز جالانیب
گؤز لرینین گؤلونده ده
بیر آی باتیب.
دوغرودان!
من، دوغولما میش گوندن بری
آدینی دا دوشونوردوم!
مگر سنله - حضرت آدم
فرقیلسیز!؟»

بۇ يوقلارنى نەپسىنى ئانامىشدىر بۇ قارلار!

كەشكە ياتان اۇيانمايىب

آيىق لاردا ياتمايىنلار!

قۇيۇن رۇيالارنى آددىملايىن!

گۇزل ساراي

يۇرغوندى اۇ

قۇيۇن ياتىيىن!

يۇخسا سئلر آشيىب داشار!

ايندى كى يۇخ!

آتوشكە لر باغلى قالان زامانلاردا

يوقلارنى نەپسىنى ئانامىشدىر بۇ قارلار!

من يوخوسوز

اۇدا يالنىز دفترينده يازمىشدىر كى

دوغوم گونو خوروز لاردا قادلاندى!

سولار سريىن!

سوسوز بير قىز چۇخ نيگران!

«دینمه» دئدیم!

زaman کنجیر!

کلمه لرده دوغولور لار

قانونیم!

آدام!

حوا!

...

...

... ائل قیزیمیز!

آند ایچەرم اۆلومونده ماھنی سی وار!
حیاتیندا!
داشدا آغلار، آتوشگەنی سیندیراندا!!
گوزگو گولر!
داراق گۇروب ساچ ھۇرەندە!
آند ایچەرم
دوئیا ییزیم الیمیز دە یاساقلانیب!
آداملا - قوش
سو کوتلا - سیزلاماق
قۇر خورام بیر گون ...
اؤ گونلرین سۆگیلیسی!
قاییلاری دۇیە - دۇیە
یادیمیز دان چیخیب گئدە!
یا دا یالنیز قیسا بیر ماھنی خاطر لایاق:
«قاییب قاچدی سئل مارالی!»

كۆچ ناغىلى

كۆچوب گىتمك سىن اوزون ناغىلىندىر!
بو سىرىدا من يىلىردىم:
بىر اوزون يول!
بىر دە كۆرپو!
... بىر دە كۆرپە بىر اوشاق!

آى ايشىقى
آراز سسى
شالاق ايى!
اوقدەر سئومىشىدىم سنى
كى قور خودان اربابلارن خاطرەسىن
ياز مامىشلار يازىچى لار!
آما گىجە
اوقارانلىق - دخمەجەلى
بايقوش گىجەسى!
يىنە گىدى
تار سسىنى بارماقلارىم دوشونمەدى
قولاق وئردىم
كۆچوب - گىتمك!
اوزاق دوشمك!
يا دا اىتمك!
يا ايتىرمك!

مىن ايللىك بىر آدم!..

ھردەن بئە دوشونورم
ندەنسىھ بىز كۆلگە لردە دايا نىرىق؟
گىزلە نىرىك؟
يۇخسا گونش اوتانير؟!
يا دا بىز اوتانيرىق بو گونشدهن؟
آخى دونيا منلە سنين نفسينه باغلى دىر!
دونن اولدوق مىن ايللىك بىر آدم!
آنام دئمىش :
قارانلىق گندىر ايشىق چاتلايار!
آند اىچمەرم!
آمما قارانلىق گونلرىمى ايشىقلاندىران
سنين گوجلو قوللارنىن اولچوسودور!

دلى اينسانلار تانرى يوخوسوندا

پارتلايان ايشيق

حيات قوخوسونو

باغيشلادى طبيعته!

قىرمىزى گول

سینه سینه تاخمىش بىر قوجا قادين!

دن - دن اولموش ساچلارينا

حنا ياخمىش بىر قوجا قادين!

گۆيله - يئرين اورتاسيندا آند ايجيردى:

ساراي هله دوغولمايش

اوره كلرده بسله نيمىشدير!

اونون آدى!

قولقلاردا سسله نيمىشدير!

مينلر اولدوز سۇنه - سۇنه بو ماهنى نى اوخوموشلار:

بلکه بىر نوت

گوز گولرين قاباغيندان كئچر اولدو!?

يا دا بىر اۇپوش كولكەسى دوداقلاردا گۆيردى!?

بىلمىرم!

ساده جه او

ياغيشلا - يئل اورتاسيندا

بو ماهنى نى اوخويوردو!

يا دا تانرى يوخوسوندا سگىنمىش بىر دلى اينسان!!

موشتلوق!...

هردن آغلايرام!

منه دئير:

بو كوچه دن بير جوت آياق دؤيوتوسو كئچه جكدير!

تائيريم!

تائيريم!

نچه مين ايل

قانادلان قوشلار ييزه شعر دئديلر؟

يالئيز بئله سندهن اؤترو

سنله دانشير بو كيچيك اينسان!

آخى بيز كى مليون - مليون اولدوز

بؤر جلو دوشدوك!

يا دا بوايش - بوشونا دولانديق

حياتلارين سير داشينا!?

سؤدالانديق!

آدام گولدو!

حوا گولدو!
سارای گولدو!
ستل آنداندى!
سالام وئردى
اوچان بىر دلى قوش:
موشتولوق وئر منه!
موشتولوق!
موشتولوق!

سارای

یول اوزاقدیر

گوروشوموز زنجیر لیرین آراسیندا

سن دوستاغین او تاینیدا

من دوستاقین بو تاینیدا

ال اوزالدید زنجیر لری قیراجاغام

یا دا سنسیر بولوت کیمی یاغاجاغام

سحر چاغيدير
 گنديش هاواسى دولدوروب منى
 اۇز - اۇزومه سالييرام - چيخيرام
 اۇز - اۇزومه دارىخيرام
 اووجومدا بير ايشيق يووا سالميش
 اوره ييمده غم له - كدهر
 باشيمداكى فيكير ديدر گين گنتمك
 باشلاييرام يازام
 اوئوروسان اؤنومه
 گۆز لر يندن يول آجبر بير اوزون چاي
 اللريندهكى آلما بوغولور دئييه
 بوغولورسان اوزون
 باشلاييرام كيتابلارى وراق - وراق
 سنى آختاريرام
 هؤنكور - هؤنكور آغلاييرام
 سيزيق - سيزيق سيزلاييرام
 بلكه سن ده اولاسان بير ماهنى!
 قارانيغا گووه نن

قیشین ائہیی
 داغلارین بهیی
 یا دا ، یا دا قاریشان اییدلرین بایراقی سان!
 باشلا بیرام یازام:
 «چو خداندى ایتیرمیشم سنی!
 چو خداندى یالواریرام ائلمیزدن اوزاق دوشمه!
 ایتگین گنمه!
 بیر گون ائله گوز آچارسان
 گوره رسن کی نه ائلین وار
 نه ده یوردون
 نه ده یوان!
 بو قیش گنجه منده سنه تاي اولاجام
 غریبلیکده بویون بیر قوجا - اوشاق!
 نده نسه ییلیمرم سنین سیزیق - حسرتینی هنج کیمسه ائشیتمه دی
 قانمادی؟!
 یادیمدان چیخمامیش دئییم کی
 دونن گنجه بیر اولدوز آخدی
 اولدوزلارین آراسیندان
 ائله بیل کی حیاتدا قوجالماغا تهله سیر!»

«چرشنبه هاواسی!
 سن گلمیشدین
 من ده گلمیشدیم
 الیمده کی سازدا یالنیز بیر تئل
 اوئودا آجدیم باغلا دیم سنین ساچلارینا!
 اوره ییمده کی دوشونجه لر اؤزوم کیمی قوجال دیلار!
 آخی مین ایل بوندان قاباق
 قیتلیق اولدو!
 هر نه وارسا بشر یئدی
 هر نه وارسا بشر اوندو!
 سوترا حیاتین ان گۆزل گونلرینده
 پاییز قوجالتدی اوئو
 عشقینی بوغدا یا ساتدی
 اؤزونو شیطانا قاتدی!
 هله چرشنبه ده
 دیرناخسیر – دیرناخسیر
 جیرماخلادی قیزیل گوللرین دونونو

سندھ سحر چاغي

آستا - آستا سيز لادين

منى چاغير دين

آدام ايسه شيطان آراسيندا يئنى بير قيزيل گول كيمى!

سونرا گنجدى

اوز اقلاشدى

سونرا انشيتديم كى قونشوموز كفن سيز

يئرله سور تونموش

قبرستانليغا گندير

اوزونو قويلاسين

سونرا گوردوم كى سنين گوز لر ينده فانيس يانير!

اولدوز لارى سايا - سايا ...!

اينديسه آغلاياجاغام
 آخى سىن اللرىن قوخوسو
 منى هوشدان آپارىر
 بىلمىر كى
 يئل اسه جك ؟
 يا دا توفان قوپاردا جاق آغاجلارى كوكلىرىندىن؟!
 يوخ !
 يوخ اينانما ساراي!
 يالنىز بير گنجه
 سن قايدان چىخار - چىخماز
 آجلىق اولدو!
 قىتلىق دوشدو!
 اربابىمىز هيرىلدادى
 قارىنلارى طيبىل اولوب كئفله ندىلر!
 يئل ده اسدى
 آتام ايسه ، سنى
 آتام ايسه ، مـنى
 و غىيرت بوداغى نىن كوكونو آپاردى

آپاردی
اوزاخ یوللارا
اوزاخ دیارا!

یئل ده اسدی
قاپیلاری بیر - بیرینه چالیب گئچدی
نچه اولدوز بیزه باخیب آخدیلار سوئرا!
ایندیسه
آداملاریمدان بیر یئنی آدام قالماییدی
بیلیمه
کیم بو خبری یئتیره جک آناما
کی قارانقوشلار یوواسین چاققال داغیتدی
داها یوواسیز قالدیلار
یوواسیزلار!
اینانما
اینانما سارای!
کی یئتیم لر یئنه سیزلار!

ائله آختاریرام سنی
 کی قور خورام یوللار داشا دونه
 یادا یاز الیرینی ساختا وورا
 نجه ایلدیر کی دئیر لر
 سن کئچن کور پوردهن داها بیر کیمسه کئچمه ییب
 یا دا سن باتان سودا
 بیر بالیق چیمه ییب
 نجه دئیم
 آخی مین ایلدیر کی منیم قارا بالیغیم
 ائله سن او باتان سودا باتیب!
 من ده بیر یورغون
 بیر یولچو کیمی
 گاه اوتور موشام ، گاه دور موشام
 اوقدهر کی آیاقلاریمین آلتیندا جیل باغلاب
 اوقدهر کی یادیمدان چیخیب
 بو چایدا بیر سوسوز بالیق بوغولوب ، باتیب!
 اینانمیر سان؟!
 هله نجه مین ایلدیر کی دوداقلاریم تر بنمه ییب
 بیر گولوشون هاواسیلا!

500 ایل میلاددان قاباق

دريالارا سارى گندن گمى
 او آغ گمى
 قارانليقدا يول ايز له ييب
 سوزوردو ايشيغا سارى
 گليردى كى دئيه
 چؤرهك وار قاليب بيزيم انليميز
 هله ده بوئى آلرينه توپوروبلر اربابلاريميز
 گليردى كى دئيه
 گلين گندك گوشه سارى
 آخى بيزه عاشيق اولوب بيزيم بو تانرى
 گليردى كى سيز لاسين ياتان آناميز
 يئيم اوشاقلار دو داقلاريندا
 ساراي!
 ساراي!
 انله گنجدى گونلر يمير
 كى سنى ده قايب قاچان سئل
 ديدر گين گئدى!

گليردى كى دئيه!

ساراي آغلاير

آيدىنلىق گوزگوسونون قاباغىندا

توز باسمىش آتوشگه لر يوواسىندا!

نه يىليم ساراي!

بلكه ده بيرگون بيزيم قهرمانلار

اوياندىلار تارىخلارين باغلى قالمىش واراغىندان

بلكه ده بيرگون بيزيم ايگيدلر

آتلار يىنين بئللرينده هئى - هئى چاليب دادىمىز! يتتير ديلر

يا دا ناكام ديدر گين گئدن يوئداشلار يىمىز

بوزه موشتو لوق كتير ديلر!

آغلاما!

منيم انلىمىن ديدر گين گئدن قىزى!

قان هله دامارلاردا قيرمىزى دير، قيرمىزى!

بو اوشاقلار كى سن گورور سن

بیر اويوشدن اوترو باش ايمزلر، ايلمزلر!

نه يىليم ...!

ایسته ییرم اوچام
 ایسته ییرم قاچام
 ایسته ییرم یئنی دن حیاتییم اولسون
 ایسته ییرم یاتام!
 دوڭاقلارین قیزار میشدی
 یاناقلارین قیزار میشدی
 باچارمادیم سنه دئیهم
 مکتوب یازان اوغلانلارا بتل باغلاما!
 بو قیزلار کی سن گورورسن
 مور یئمیش ییر آلمادیرلار
 گاه اوچورلار کینک تک
 گاه دوشورلر آغاجلاردان
 ایسته ییرم دئیهم
 هر کندیشده ییر گلش وار
 هر دوڭاقددا ییر اوپوش
 هر چاناقدا ییر قوجاق سوز
 سنده گوز
 منده گوز

ایستہ ییر سن باخ

ایستہ ییر سن گمت

ایستہ ییر سن دؤز

یاغیش یاغسا

الکریمی آچاغام

باشیمداکی پاپاغیمی آتاجغام

سنین گؤزل او لئجه یین

هله منیم الکریمده

آنه یینی دولدور موشام قیزیل گولون گولوشوبله.

دئیر لر کی عدالت وار

کوچه لرین یوخوسو وار

قوجالیق وار ، اولوم وار

نده نسه ییز هله قارقیش گؤلونده

بیر قارا قارقا، قارقوشوق!؟

یارپیزلاردان

ایلان اییی!

سؤیودلردن

موسافیر لر قوخوسو

موسافیر لر یوخوسو

اذان سسی

اوزون گولله نفسی

قورت-قوشلارین خاطر هسی...!

نيه بيزيم ديليمزدن آسانلارين عومورو چوخ

بيزيم ديلين عومورو يوخ!؟

يازا جام!

هله سنى بير كيمسه دووولارين دالدا سيندان چاغير يردى

بير ايسلانميش گوير چينده اوخ بئلينده

سورتونوردو توپراقلارا

ديرى قالماق نه چتندير، مينم باجيم!

ايسته ييرم اوچام!

ايسته ييرم قاجام!...

ايسته ييرم باقام..

شعرلر يمدن فايدا يوخدور دنيه
 عاشيق اولدوم يالنيز سنين گوزلرينه
 سونرا دئديم
 منيم گونلوم چوخدور سنه هله واردير
 گنمه گوزل
 بوردا غم يوخ
 كدرلي يوخ
 اينصافسيز يوخ
 بوردا حيات ايرسي سي وار
 بوردا «من» وار
 بوردا «سن» وار
 بوردا سنين
 يالنيز سنين خاطيرن وار
 سونرا گتدين
 گوزو ياشلي
 باشي آچيق
 سار ماشيق تك دامينه سير ماشديغيم دم لر ينده فايداسي دا يوخ
 يولا دوشدون

سوئرا گتتدين

دوردون اوزون بير كۆريونون اورئاسيندا!

سوئرا ...

ساراي!

ساراي!

ايندى ھاراي تېمكدن بوغازيمدا سس قالماييب

دلى اولموشام ھله دلى!

سوئرا گلديم

قاپ - باجاني سوپورموشدوم

ماھنى دئيب گاه گولوردوم - گاه يانير ديم، آغلاير ديم:

« كوچه لره سو سېميشم

سن گلنده تۇز اولماسين!»

من ھىچ سىنىز اىستەمىر م گوۋرچىنى

اىستەمىر م باشىل اۇرتوكلو باھارى

من ھىچ سىنىز

نام - نىشان سىز بىر آدامام

بىر آدامسىز بىر آدامام

من ھىچ سىنىز

كوچەلردە باغىردىغىم كىلمەلردە يالاندىلار

بىردن - بىرە خزان اولدو

قىزىل گوللر لاپ سارالدى

انلە سىنىن ساچلارنى تىك!

بىلمىر م ھىچ سىنىن يوخون گۇرن اولوب؟

ساچلارنى ھانسى نامرد

ھانچى نامرد بئله يولوب؟

مَن يُولُو مو ايتير ميشم
 گون باتاندان – گون چيخاناهي قاچيرام
 گاه دئيره م بو تايداسان
 گاه دئيره م اوتايدياسان
 مَن يُولُو مو ايتير ميشم
 آي ائليمين گۆزهل قيزي!
 آداملاريم قوجالديلار
 سن گلن او داش يولونو ايزلمكدن
 لئجه يينين رنگينده ايتيريلر آداملاريم
 كۆچوب كئتمك هاواسيندا
 بولبوللرين اوخوماغين نئشتر ديدن ياراسيندا
 دئيرلر كي سن گلرسن
 قارانقوشلار قايداندا
 سارماشيقلار دام – دووارا سيرماشاندا
 قرفيللر گول آچاندا
 گۆزهل فانيس يانار
 ياناقلارين قيرمیزی نار
 چشمه لرین آغلاياندا

دئيرلر كى سن گلرسن
داها منيم صبيرلى قيزيم!
آزجا قالير باغريم قانا دونه
بيز نئيله ديك آخى سنه؟
آخى بيرگون
گوزوموزون قاباغيندان سنى سئلر آپاردى
سيز بله نهم!
آذربايجان ياراشيغى!
بيزيم گوزل رۇيالارى قايتار بيزه!
سنسيز هله بيز يتتيميك
گوز وياشلى بير دلى بيك
سن نه قدهر صبيرلى سن!
من قورخورام صبيرلى قيز!
قارانليقدان!
الريمين چاتار - چاتار چاتلاريندان
گوزلريمين آستانايا تيكيلميش او بيه ييندن
من قورخورام
نه تئز بيزى يتتيم قويدون
اولمايا سن بيزدن دويدون!?

اۇردا اولدوز
 بوردا قيزيل قان
 قانلى گوللە
 گوللەلى دۇش
 دۇشلىرى دەش
 داش دا آياق ايزلىرىنىن حماسەسى
 بيزيم انلىن باتان سسى
 اۇردا سرين - سرين سولار
 بوردا بير الە قورقوشوم
 بير بوغازدا باغىرتىلار بوغولماسى
 اوشاقلارين درد ايجينده دوغولماسى!
 گۇزل قادين!
 باغيشلاين!
 من بير گنجه انلە گۇردوم كوزاوغلونون بوغازيندا قيرمىزى اۇخ
 اۇخلانىدىر بيزيم انلىن باش داياعى!
 آنام دا چۇخ اللرىنى گۇيە قالدىرىب
 تانرى - تانرى دئيه - دئيه باش آغارىدى!
 قاش آغارىدى!

نېچە دئېيىم؟!
يا دئمه يېم، گۆزل ساراي؟!
سندن سوئرا
چيراغلار يېم سۇندو ھله!
بئشېكلر يېم يېر غالاندى بوئس - بوئشونا!
ياري يوخو - ياري دوغرو!
يالئيز سنى ايسته يېر ديم
سنىن كئاريندا اولماق آرزوم ايدي.
ساراي!
ساراي!
ھله وطنداشلار يېمىز...!

ايندى كنارينا كلن قارا باليق
 سنله - منى باغلاشديران بير بو خودور
 بير گون ائله گوردوم يئنى بير گون اولدو
 يئنى بير حادېته باش وئربلدى
 يئنى شهر، يئنى داغلار تېكىلدى
 آنام هله دستامازى ياريمچىلىق
 وراقلاى بيزيم ائلين تاريخىنى
 سوترا بىردن
 آلرېنده گوزگو گولومسەدى
 بير حادېته باش وئربلدى
 چىپك چالېب هوئى تېدىلر
 كوچه ميزدن انوه قاجدىم
 باشىندا كى لئجه يىنى بىر ده آچدىم
 گوردوم سنسن
 ياناقلارېن قىپ - قىر مېزى
 آلرېنده بير آلما وار لاپ قىر مېزى
 آلرېمه شام وئردىلر
 بو خولاردا آغلامىشدىم

من اوشاقلیق هاواسیلا
بیزیم بئله قراریمیز یوخایدی هئج!
بو گوزگونون دالینداکی قارانلیقدان قورخورام من
قورخورام کی ، سنین آدین یادیمیزدان چیخا یئنه
گوزل سارای!
آی انلیمین گوزل قیزی!

سۆروشما دئدیم
 آزقالیر سا یاشیم دؤنه
 آخی دونن گئجه دریا لارا باتدی بیر اولدوز
 دئیر دیلر
 ملک لیرین قاناد لاری سن گئده نده اؤد آلمیشدی
 دریا لارین بوتون سویون چئویر دیلر اونا ساری
 ایسلانمادی
 یاغیش یاغدیر دیلار، ایسلانمادی
 دئیر دیلر آزقالیر سان عشق اولسان
 یا دا عشقین اته یینی یاندیر اسان
 سلام وئرمه
 چوخ حالیمی سۆروشما دا
 ساغ – سلامت
 آختاریرام
 سنی – گولو – باغبانی
 انلیمیز دن گئدن جانی
 کئشکه قانیملا یازار دیم یاز بلمایان مکتوبومو
 پس نیبه بیز هئی اولوروک – دیریلیریک

سوسوز لوقدان جان وئيريك

ساراي!

ساراي!

آمان بو دونيا اليندن!!!

ساراي

56

ياخشى بسدیر
ياشیم دوئوب
هر نه وارسا بو دونیادان، آنلایرام
بس قوی یانیم اۆز ایچریمده اۆز دردیمله
ياخشى بسدیر
صباح گونش چيخسا
هاوا گۆم - گۆی اوئوب
سسله به چکلر هامینی
پس ایندی دور باهم گئدک
یول گونشدیر
نه ایشین وار قوی قارالان، لاپ قارالسین
یاندیریلان قوی یانسین
بونلار اۆزو اوچ گون دنیا یولداشلاری
بئش گون خوشلوق قارداشلاری
باری یولدان قاییدارلار.
بو مور یئمیش آلما دا اۆز لریندن
بونلار هله تۆحفه دیر لر.

نه دو یغولو گنجه دیر سارای!
کپنک قو خوسو هاوانی آلیب
داها قور خمورام.
گل اکیمیز یولا دوشه ک
بو باغ - باغچا الی بو شدور
یاغیش گلسه ایسلانراق، گوله جه بیگ
داس دا یاغسا گنده جه بیگ
سئو هجه بیگ.

دور آياغى!
 نسيمين كيتايىنى دىخه چەلر بوجايندان قورتار يئنه
 ائله اوجا - اوجا اوخو اوتو
 كى ائليميز وراقلانسين.

دور آياغى!
 بو دونيانين رۇياسيندا سوسوز قالماق چۇخ چىندىر
 دور آياغى!

سسله يير لر منله سنى
 سنله بوتون تارىخىمى
 سوسوز اولسان، سو گتيرەم
 سن دئمىشدين:
 صاباح ياغار بولودلار ين ياغمورلارى
 صاباح اسر داغ - داشا يئل
 سانكى دونن
 چاغير ديلار
 يولا دوشدوم!
 ياليز كۇچمك نه چىندىر؟
 هله بير ايتگىنى آختارماقدا اوندان چىن!

گل ايکيميز قوشا گندک
آخی منده يورولموشام!
بیز اوخوساق داغدا قوشلار اويناياجاق
قیزیل گوللر، گولله نه چک
دور آياغی!
خسته لنمه
هارا گتسن منيم انلیم سنله گندر
دور آياغی!
منيم باجیسم!

23

09

آغلاما!

داها بسدير

آغلاما سن آلسه!

سن آغلاسان...

آخ نه دئيم!

اولمايا هئج اينانمير سان

بيزيم سنسيز گونلريميز قارانليقدير

دخمه چه دير!?

گرهك كي من سوروشام

گوره م كي بو قيزلار سني تانيبيرلار

يا دا يالنيز دامنلري قيرمیزی دير!?

آغلاما!

يئنه بير گون گله جهيم گوروشونه

هئج كيمسه دن خبريم يوخ!

يالنيز بير گون نئجه بايقوش اوولتوسو شهرلري بورگه لدی

حنا ياخميش آلرينه

قاوال چالان بارماقلاری سئل آپاردی

بیر نچه آغلامیش قادین

چارقادلارین یئل آپاردی

آغلابیردی یلار

آغی دئییب اوخشا بیردی یلار

آخی قورخورام دئییم

هله سنی ده تانیما بیردی یلار!

اینانمیرسان؟!

ایندیسه هر کیم گلیر

گوزو یاشلی چبیک چالیب آغلابیرام

سارای نه واخت گله جکدیر؟

خبریز وار؟!

ایسته بیر دیم گونلریمیز گولشن اولسون
 ایسته میر دیم گوللریمیز داها سولسون
 ایسته بیر دیم سن اولاسان کئچمیشیمیز
 سن اولاسان گلیمیشیمیز
 ایسته بیر دیم یوخولاریم سنله دول
 ایسته میر دیم ساچلارینی نامرد یولا
 ایسته بیر دیم ایللر بوئی سن قالاسان
 فیکیر لشن فیکیر لرده
 ایسته میر دیم بیر یوخو تک یاددان چیخیب یوخلناسان
 ایسته بیر دیم سن اولاسان
 ساغ قالاسان
 سانکی دلی سنلرده یوخ
 گونو قارا انلرده یوخ
 ماتم توتان دیلرده یوخ
 بئله یانار گوزو یاشلی باخما منه
 منده انله سنین کیمی بیر یئتمیم
 سنسز لیگی هئج کیمسه یه اینان دنم
 سانکی هله بوغازیمدا بیغیشیدیر بیر قالات درد!

بیر قوجاق هارای ، باغیرتی!

امنیتیم بیر آتوشکه

سیندیر یلیب اوخ داشیلا

سانکی سیجیلیلمده یازمیشدیلا

آدسیز اینسان

نمره سی ده سایا کلمز

درد اوغولو

غم یولداشی

وطنسیز قوش

اؤو - ائشیک سیز بیر دلی گون

هله ایندی زنجیر لرین قوخوسونودا آنلا بیرام

دیل آچمامیش بیر اوشاق تک

بوغولورام ، آغلا بیرام!

سنله بیزیم کئچمیشیمیز شانلی دی

سنسیز هله گله جهیمیز قارانلیق گون

دولدور و بدور قورت - قوش اونو

فال آچیرمیش آنام منه

دئییردی کی ایسته بیر هم اوغلوم اولسون قول - قووتلی

باشی اوچا، آلنی آچیق!

ایلمه سین نامرد لره

ایللر بو بو ساغ یاشاسین

گوزو آچیق اوزو آغ یاشاسین

هله ايندى اوگونلرين گنجه لرين آچيب باخاندا گورورم
نتجه گوزل كلمه لرى يترده قويوب من قاجميشام
نتجه شانلى گونلر يمي بوش - بوشونا اودوز موشام

يالان دئييل ...

سن بيلير سن

بيزيم بو توز لو گوز گوموز

سن گنده ندىن ساچ گورمه ييب

گاه اسنه ييب

گاهدا سينيپ

يوموروقلار گوجلريندهن ...

ظن ائله دېم كى سنسىز ده
 اوچماق اولار
 قىچى باغلى قاچماق اولار

زنجير لى
 آچار سىز دا آچماق اولار
 نىجه ايلدير قارانقوشلار
 هله بورا كلمه ييبلر
 بوردان گليب كىچمه ييبلر
 باجار دىغيم كلمه لردن يالنىز بونو آنلامىشىدېم
 كى من سنين كورپو اوستهن دوشدو غونو
 قىسمه تينه باغلامىشام
 يا دا باغلى بىر كوچه نين خاطر ينده
 فرش توخويان
 اوزون آسان يىتىم قىزا!

آغ لىچه يين
 شعر دئمه يين
 ياشاد يغين اينسانلارا

يالان دئمهك چوخ چتندير
بیرگون اگر گلسن بورا
بیر اوزون شعر
بیر دسته گول
بیر قوجاق سوز
بیر آتوشگه
بیر يانیقلى قانلى اورهك
بیر دولو بوخچادا چورهك
يا دا يالنيز بیر جوت آلاگوز
گوزهل
کتیر منه!
بیرگون ایهر گلسن بورا
گوز لرینین قاباغیندا
گوز لریمی ياندير اراق
کوز اولالی
دولو خسانيب داغلانا جام!

اينديسه سن گلن او بوللاريني ايزله بيرهم

اوقدر كي سن كله سن

اوندوياسان بو خرمني

اوقدر كي گوش چيخا

قوجامان ائلريمين گوز لرينده

شانلي بيرگون

اوقدر كي اولوم كله

يتيم قالان اوشاقلارين گوز ياشيني سيله گنده

قاپ - باجاني دويه - دويه بوخولاردان اوياندير ا

ياواش - ياواش قولاغيمدا پيچيلدايا

اوره ييمده سني يايا

گوز لر ييمده سني اويا

اينديسه اولوم دويور

اوره ييمين تاختا - سيني قاپسيني

منده سنسيز

عاشيق اولوب آغلايرام

شاعير اولوب شعر دئيرهم

اور کلى داغلايرام

اينديسه كؤهنه يارا قوڭوسوندان
 بدنيمده توكلريمده بيز - بيز اولور
 ياشايشين گوئى اوزو سنسيز اولور
 عدالتين دار آغاجى بيزى بوغور
 يتيم قيزلار يتيم دوغور!

اينديسه
 نه قوجامان شهر ياريم
 نه بابكيم
 نه كور اوغلام
 نه فضولوم
 بولدۇنۇرلر ازي ر منى
 ازي ر گولو
 ازي ر سنى
 آتوشكه لر دالدا سيندا نوز سالىرلار
 گور قازيرلار
 آنلنمىز دا چاتار - چاتار سن يازيرلار

يول اوزا قدير
 گوروشوموز زنجيرلر ين آراسيندا
 سن دوستاغين اوتاييندا

من دوستاغين بونايندا
ال اوزالديب زنجير لرى قيراجام
يا دا سنسيز بولوت كيمي ياغاچام

كوچه لره فرش سالييلار
ايلمك لرى دامارلاردان
ايپك لرى فرش توخويان بارماقلاردان
آياق - يالين، باشى آچيق قانلى - قانلى دوڭاقلاردان

اينانيرام
سن ده بير قيز
بو كوچه نين اورتاسيندا
عدالتين دار آغاجيندا

ساراي!
ساراي!
قورخما داها!
قيچلاريني تيره تيمه هنج
گون باتاندان سونرا سنين
آدينى دا پوزاجاقلار
سيجيليمدن
سيجيليندن!